

DIPD

DANISH INSTITUTE FOR
PARTIES AND DEMOCRACY

STRATEGI 2018-2020

PARTIER & DEMOKRATI I VERDEN

Sjette udkast 17.5.17

FORORD

Dansk Institut for Partier og Demokrati (DIPD) kom til verden i 2010, som et resultat af Folketingets partiers ønske om, at Danmark inden for rammen af vores udviklingssamarbejde skulle bidrage til udviklingen af demokratiske, vel-fungerende og samarbejdende politiske partier. I dag ved vi meget mere om, hvad vi er gode til, og hvad der virker.

Loven, som Folketinget vedtog i maj 2010, giver en klar ramme for karakteren og omfanget af DIPDs arbejde. Strategien, "**Partier & Demokrati i Verden**", er bestyrelsens prioritering af indsatser og midler i perioden 2018 – 2020.

Folketinget har valgt en fremgangsmåde, hvor vi etablerer **partiprojekter** gennem de enkelte danske politiske partier, **demokratiprojekter** gennem instituttet samt en kombination af disse. Det vil vi fortsætte med, og vi vil i de kommende år arbejde på at styrke samspillet mellem fremgangsmåderne, herunder sikre at Folketingets partier i endnu højere grad involveres i alle typer af projekter. Den direkte involvering af de politiske partier skal bringes maksimalt i spil i alle former.

Vi har udviklet temaer og tilgange, som bygger på **danske politiske erfaringer** og områder, hvor vi har en **særlig ekspertise**. Eksempelvis når det gælder vigtigheden af den frivillige indsats i partiernes arbejde, kvinders deltagelse i politik, unges engagement i de politiske partier, partiernes lokale forankring og dialogplatforme. Formålet er ikke at eksportere en dansk demokrati-model, men at fremlægge idéer og erfaringer fra vores egen demokratiske udvikling, som kan inspirere.

Demokratiet er udfordret mange steder i verden. Vores danske model har mange styrker og har skabt enestående resultater. Vi vil gerne vise samtalen, samarbejdet og det danske folkestyre frem som inspiration. Men vi arbejder i lande, der oftest ikke er stabile demokratier, og derfor vil der være udfordringer og tilbageskridt. Der findes **ikke en magisk trylleformular**, som gør partier eller systemer demokratiske.

Men gennem langsigtede partnerskaber præget af **gensidig tillid og åbenhed** tror vi på, at de resurser instituttet råder over kan understøtte og bidrage til en demokratisk udvikling i udvalgte lande. Vi vil også sikre vidensdeling lande imellem samt sørge for, at Danmark høster glæde af erfaringerne. Strategien springer ud af de erfaringer, som partier og institut har høstet de forgangne år.

DIPDs arbejde er i dag sammen med den udviklingspolitiske og humanitære strategi og FN's Verdensmål **en vigtig brik i den samlede danske bistand**, hvad enten det er arbejdet mellem Folketingets partier i Danmark og partier i udlandet eller arbejdet med at samle stridende partier i dialog i udvalgte lande.

Formand
Henrik Bach Mortensen

Direktør
Rasmus Helveg Petersen

VISION, MISSION OG PRINCIPPER

Loven om Institut for Flerpartisamarbejde giver instituttet mandat til at bidrage til styrkelse af den demokratiske kultur, de politiske partier og flerpartisystemet i udvalgte udviklingslande. Mandatet er i det følgende udmøntet i en vision, en mission og udvalgte nøgleprincipper.

INSTITUTTETS VISION

At fremme udviklingen af velfungerende demokratiske politiske partier, flerpartisystemer og andre institutioner som centrale elementer i en demokratisk kultur i udvalgte udviklingslande.

INSTITUTTETS MISSION

At etablere partnerskaber med politiske partier, flerpartiplatforme og andre institutioner med aktiv inddragelse af danske politiske partier samt danske og internationale aktører.

INSTITUTTETS PRINCIPPER

- At demokratisering bygger på og styrkes af **respekten for menneskerettighederne**, herunder særligt de civile og politiske rettigheder og principper som forsamlingsfrihed, organisationsfrihed, ytringsfrihed og beskyttelse af minoriteters rettigheder;
- At instituttet tager udgangspunkt i **demokratiske principper** snarere end at insistere på bestemte typer af institutioner og processer;
- at instituttet betragter **politiske partier som centrale aktører** i et parlamentarisk demokrati, hvor partierne har til opgave at løfte en række demokratiske kerneopgaver og spiller sammen med fx medier og civilsamfund;
- At alle instituttets aktiviteter og partnerskaber er solidt **forankret i en politisk analyse** af de vilkår og omstændigheder, arbejdet skal foregå under, og at denne analyse også sætter fokus på de områder, hvor danske erfaringer i særlig grad kan bidrage kvalificeret i samspil med og som supplement til øvrige danske og internationale demokratiindsatser.
- At partnerskabet har karakter af et **politisk kulturmøde** med udenlandske partnere, hvor gensidig læring og de fælles demokratiske udfordringer kan drøftes på et ligeværdigt grundlag, herunder behovet for at styrke frivilligheden og den folkelige politiske deltagelse både ude og i Danmark.
- At DIPD's engagement former sig på baggrund af et **partnerskab**, kendetegnet ved langsigtet samarbejde, principper om tillid og troværdighed og med mål og resultater formuleret gennem grundig analyse og dialog.

STRATEGI FOR FORANDRING

Spørgsmålet er hvad der skal til for at fremme en demokratisk udvikling og velfungerende demokratiske politiske partier, flerpartisystemer og andre institutioner? Hvert partnerskab er unikt, og en strategi for forandring skal baseres på en grundig analyse samt fælles mål og forståelse for, hvilke metoder man skal bruge for at nå fra mål til resultat.

DIPDs forandringsstrategi tager udgangspunkt i, at det partipolitiske system skal styrkes, herunder særligt partiernes funktioner i forhold til borgere og regering. Dernæst er dialog og samarbejde politiske partier imellem og partiers kommunikation med øvrige aktører helt afgørende for forandring. Begge områder kræver en grundig analyse af det system partierne opererer i som fx valgsystemer og andre aktørers rolle samt en analyse af partierne i forhold til kapacitet, ressourcer og vilje. En sådan analyse skal naturligvis foretages løbende. To mål og tilhørende indsatser er afgørende for en demokratisk udvikling.

1 Politiske partiers kapacitet til at fungere demokratisk så de er repræsentative og ansvarlige

Politiske partier er nøgleaktører i demokratiske samfund. De er kanaler for befolkningens valg og indflydelse i forhold til parlament og regering. De sikrer, at vælgerne kan tage stilling til forskellige partiprogrammer og kan holde politikerne ansvarlige. En udvikling af disse **centrale demokratiske funktioner** hos partierne vil styrke demokratiet og medvirke til at få flere kvalificerede kandidater. Det sker fx gennem øget inddragelse af befolkningen på lokalt plan; gennem mere demokratiske arbejdsgange i partierne; ved større inddragelse af kvinder og unge; samt ved fremme af god regeringsførelse gennem større ansvarlighed og gennemsigtighed. Særligt vigtige er de to afgørende demokratiske funktioner **repræsentation og ansvarlighed**.

2 Politisk dialog og samarbejde mellem partier i et flerpartisystem

I unge demokratier og lande præget af stærke modsætninger vil **samarbejde og dialog** mellem de politiske partier bidrage til et mere balanceret og mindre konfliktfyldt politisk miljø. Det samme vil muligheden for at finde fælles løsninger på vanskelige udfordringer. Samarbejde og dialog vil også skabe større forståelse for politiske modstandere og dermed muligheder for at udvikle forlig og fælles reformtiltag for at forbedre de overordnede rammer for det partipolitiske system. Det er vigtigt, at styrke den interne demokratiske kultur i partierne gennem **fælles udveksling af erfaringer og god praksis**. Denne type af initiativer kan også bidrage til en demokratisk **lovgivning for og regulering** af det partipolitiske system.

INDSATSER 2018 - 2020

Vi vil i en kombination af erfaring, ekspertise, behov og ressourcer prioritere fem indsatsområder de næste tre år. I alle indsatser tilbydes DIPDs ekspertise og erfaring gennem de danske politiske partier, sekretariatet samt et bredt internationalt netværk. Denne viden anvendes i projekterne til at styrke både partiernes demokratiske funktioner og tværpolitisk dialog og samarbejde.

1

DIPD vil styrke repræsentation i partiets organisation

- Vi vil arbejde for at styrke partneres evne til at repræsentere og involvere medlemmer og politisk interesserede på lokalt plan. **Kvinder og unges repræsentation** er valgt, fordi vi fra dansk side har god inspiration, erfaring og ekspertise at tilbyde, og fordi vi mener, at kvinder, unge og dialog er meget vigtige ingredienser i et demokratisk udvikling. Derudover vil vi styrke den **lokale repræsentation** i partiernes struktur for at sikre bred indflydelse. Vi vil samarbejde med partnere om konkrete initiativer, som gør dem bedre i stand til at involvere kvinder, unge og lokale aktivt i partiets organisation.

2

DIPD vil styrke udviklingen af partiernes interne beslutningsprocedurer, udvikling af politikker og kommunikation med borgere og vælgere

- Vi vil samarbejde med partnere om at etablere **interne procedurer og politikudvikling**, som medfører, at alle vigtige beslutninger vedtages på demokratisk og gennemsigtig vis; samt at partnere får forøget kapacitet til at **kommunikere med borgere og vælgere**, som er med til holde partierne ansvarlige.

3

DIPD vil bidrage til at styrke den politiske dialog og samarbejdet mellem partier i et flerpartisystem

- Vi vil samarbejde med partnere om at **skabe og bruge platforme** til at fremme den tværpolitiske dialog de politiske partier imellem og partiernes kommunikation med øvrige politiske og ikke-politiske aktører; samt at **partnere sammen skaber reforminitiativer** for hvordan partier og partimedlemmer agerer, især når der gennemføres valg.

4

- **DIPD vil styrke kommunikation og vidensdeling**DIPD skal **kommunikere** aktivt med den danske politisk interesserede offentlighed. Der udarbejdes en kommunikationsstrategi, hvor DIPD identificerer målgrupper, og sørger for aktivt at nå disse med relevant information og interaktion.
- Den **viden**, som DIPD opsamler via de mange kontakter i demokratiets tjeneste i udvalgte lande, skal opsamles og bearbejdes. DIPD skal derfor søge samarbejde med universiteter og andre vidensinstitutioner, så DIPDs unikke viden og praktiske erfaringer også kommer til at berige den almindelige forskning på området.
- DIPD vil systematisk indsamle viden fra projekter og konsolidere denne viden i **metoder**, der kan bruges på tværs af projekterne.

5

DIPD vil organisatorisk styrke de danske partiers administrative ressourcer herunder udvikle et enkelt og ensartet mål-til-resultatsystem

- DIPD vil lette **administrationen** i forbindelse med parti-til-parti partnerskaber i form af direkte støtte til partierne. Herunder fortsætte arbejdet med udviklingen af et **enkelt og simpelt mål-til-resultat system**, der kan bruges til at vise, om de forventede mål og resultater nås. Dette indebærer bl.a. øget kapacitet til oprettelsen af et monitorerings- og evalueringssystem, der støtter partiernes arbejde og sikrer en ensartethed i DIPDs projekter i forhold til planlægning, rapportering og evaluering. For en tilfredsstillende gennemførelse af denne indsats er forøgede ressourcer en forudsætning.

VALG AF PARTNERE OG LANDE

I strategiperioden vil der være et særligt fokus på at skabe synergi mellem parti- og flerpartisamarbejder. DIPD kan ikke være alle steder og må derfor foretage valg i forhold til valg af de udviklings- og transitionslande, som vi arbejder i, og de partnere, som vi arbejder med. Der er en stribe kriterier, der gør sig gældende for både partner- og landevalg.

- Et **langsigtet samarbejde med eksisterende partnere** har prioritet sammen med dér, hvor **partierne har ønske om og ressourcer til engagement**. Der er opnået resultater og etableret kontakter, der gør det naturligt at fortsætte og udvikle samarbejdet med partnere i lande, hvor samarbejdet går godt. Der er bl.a. opnået betydelige resultater i Malawi, i Swaziland, i Østafrika, i Bhutan, i Nepal og i Myanmar.
- Der lægges vægt på lande og partnere, hvor det er muligt at bruge de særlige danske erfaringer til at **etablere samspil og synergi** mellem parti-til-parti partnerskaber og flerparti-partnerskaber.
- De politiske partiers samarbejder afhænger også af, hvor de i andre lande kan identificere **politiske partier som samarbejdspartnere**.
- En stribe danske ambassader i meget forskellige lande ønsker, at DIPD engagerer sig i netop dette land. Ambassaderne oplever et **behov for demokrati-støttende arbejde**. Det var efter sådan en henvendelse, at DIPD engagerede sig i Nepal. Et engagement fra en dansk ambassade samt muligheden for at kunne gøre en positiv forskel i det pågældende land vægtes derfor også i valget af samarbejdslande. For at kunne respondere på denne type henvendelser er forøgede ressourcer en forudsætning.
- Forholdet mellem **ambitioner, resurser og resultater** vurderes meget nøje, når antallet af lande og partnere besluttes.

FORMIDLING AF STRATEGIEN

Når strategien er vedtaget af bestyrelsen vil sekretariatet færdiggøre opdateringen i forhold til formidlingsdelen. Udover billeder m.v. vil formidlingsdelen indeholde tre elementer:

- **EN ILLUSTRATION.** En grafiker vil arbejde med sekretariatet om udviklingen af en tegning af DIPD, der bl.a. illustrerer den unikke tilknytning til Folketinget.
- **EN 'SAMTALE'-BOKS.** Se nedenfor.
- **KONKRETE EKSEMPLER.** Strategien vil blive krydret med eksempler fra marken (se nedenfor). Sekretariatet vil forestå en endelig udvælgning og redigering af eksemplerne, så de fx ikke alle kommer fra samme land, er for lange osv.

Endelig vil teksten sprogligt og grammatisk få en sidste overhaling.

DEMOKRATI ER SAMTALE

Demokrati er samtale. Den danske erfaring med et samarbejdende folkestyre, hvor der indgås brede forlig, der overlever regeringsskifter og folketingsvalg, er ganske enestående. Det er en praksis, der kræver samtale og tillid mellem partier, der i øvrigt ikke er enige. Samtale er nøglen.

DIPDs arbejde går ud på at styrke samtalen i partier ude i verden. Dette gælder både samtalen internt i partierne, og samtalen parterne imellem. DIPDs arbejde går også ud på at sikre, at alle kan deltage i samtalen, både kvinder, unge, og de, der bor langt ude på landet.

Den politiske samtale er under pres mange steder. Demokratiet udfordres i flere lande af etablerede eller nyopståede autoritære regimer, og af politisk eller religiøs populisme eller ekstremisme, som vælter de etablerede strukturer og bekæmper demokrati og frihed. Det er blevet sværere at være fortalere for et traditionelt flerparti-demokrati. I endnu højere grad end ved oprettelsen af DIPD er der derfor i dag brug for instituttet og dets arbejde ude i verden.

EKSEMPLER FRA PARTIERNE OG SEKRETARIAT

Eksempler: Alle partier

1. Arbejdet med demokratiske partier i udviklingslande har båret frugt. Alle partierne fra det danske Folketing, der deltager i arbejdet, har fundet gode samarbejdspartnere. Eksempelvis har Enhedslisten og Socialdemokratiet partnere i Swaziland, Venstre og Liberal Alliance i Kenya, Alternativet i Nepal, SF i Bolivia samt de Radikale Venstre og Konservative i Tanzania. Undervejs har også de danske partier fundet hinanden i tillidsfuldt samarbejde. I Malawi arbejder Venstre og SF nu sammen om inspirere partierne til at involvere sig i politik på en konstruktiv måde.
2. Det er ikke alle samarbejder, der bærer frugt. Fx i Zimbabwe har det trods flere års indsats ikke været muligt at få de tre partier i parlamentet ind i en god dialog. Og i Tanzania er der sket en polarisering, så det i dag er sværere end for ti år siden for partierne at tale sammen. Danske partier har trukket sig ud af samarbejder i Egypten, Honduras og Ghana.

Eksempler: Flerpartier

1. Flerpartiarbejdet bærer frugt i for eksempel Nepal, hvor partier der før var i væbnet konflikt, nu finder sammen i en dialogplatform etableret af DIPD. Samme type dialogplatform er nyligt etableret i Myanmar, hvor et spædt demokrati kæmper for at slå rod efter mange årtiers militærstyre.
2. Inspired by Denmark and Nepal the five political parties of Bhutan with support from DIPD joined together in the Bhutan Democracy Dialogue – BDD – which has now committed in the Thimphu Declaration to work for 30 % representation of women in the next parliamentary election.
3. In the preparation of the new constitution in Nepal the DIPD supported multi-party platform in Nepal facilitated multiparty dialogue that led to joint positions and recommendations on key constitutional issues and processes.

Eksempel: SF & Venstre

1. I Malawi valgte de 5 politiske partier (repræsenteret i parlamentet) at samarbejde med Venstre og SF om hvordan den store ungdomsgeneration kan indgå aktivt og konstruktivt i partierne. Modne ledelsesmedlemmer fra de to danske partier har mødtes med malawinske partiledere, spillet spil og udformet konkrete planer for hvordan de unge skal involveres, have indflydelse og egne råderum i de politiske partier. SFU og VU har udvekslet erfaringer direkte med de unge malawianere – både på besøg i Danmark og på to besøg i Malawi. Meget forskellige ungdoms-initiativer er nu under i alle 5 partier.

Eksempel: De Konservative

1. De Konservatives samarbejdsprojekt med partiet CHADEMA i Tanzania har været målrettet kvinder og unge. Til parlamentsvalget i 2015 lykkedes det at få mobiliseret flere kvinder og unge end i 2010. 19% af de opstillede kandidater i valgkredsene var kvinder, og antallet af kvinder, der opnåede valg, steg fra 4% til 18%. Da der desuden vælges til pladser forbeholdt kvinder, er der nu flere kvinder end mænd i CHADEMAs parlamentsgruppe. Andelen af unge steg også. 10% af parlamentsgruppen er under 30 år.

Eksempler: Socialdemokratiet

1. I Socialdemokratiets partnerskab med SocDem Asien har medlemsinddragende processer fra udviklingen af det nye principprogram i Socialdemokratiet været grundlag for erfaringsudveksling. Socialdemokratiets nye principprogram, også kaldet 'Danmarks største politiske samtale', har således været kilde til inspiration for tilsvarende processer om politikudvikling i Myanmar, Filipinerne og Nepal, hvor fokus er på inkluderende udvikling af socialdemokratisk politik på national plan.
2. Socialdemokratiet samarbejder i Swaziland med SWADEPA, som over tid har formået at gøre op med det dominerende narrativ, at politiske partier er forbudt i landet. I praksis har parlamentarikere præsenteret sig direkte for kongen og befolkningen som SWADEPA-medlemmer, og repræsentanter fra politiet udtalte offentligt i 2015, at partiet SWADEPA ikke er ulovligt.

Eksempler: Venstre

1. DLDP har i fire år samarbejdet med det lille og ambitiøse oppositionsparti, National Restoration Party i Zambia. Samarbejdet har bl.a. handlet om organisationsudvikling, politikudvikling samt øget indflydelse til unge og kvinder i partiet. Der er opnået resultater på mange fronter bl.a. er Narep stort set det eneste parti i Zambia, som holder liv i det interne demokrati og som har holdt en kongres i nyere tid. Men det er ikke let at være et oppositionsparti med et valgsystem som det zambiske. Projektstøtten til Narep bliver udfaset i 2017.
2. I Kenya samarbejder DLDP med Centre for Multiparty Democracy, som er paraplyorganisation for politiske partier i Kenya. Partnerskabet har varet siden 2011. I begyndelsen handlede det dels om, at sikre at unge fra konkurrerende partier kunne være i stuen sammen og udvikle ungdomspolitik sammen og dels om at inspirere partierne Kenya til, hvordan de kan kommunikere bedre. I de seneste tre år har projektet handlet mest om politikudvikling – altså snarere hvad partierne kommunikerer end hvordan de kommunikerer. I et land, hvor etnisk tilhørsforhold betyder næsten alt i politik, er det en velvoksen og meget meningsfuld udfordring, at arbejde for at få politik til at handle om politik og ikke om alt muligt andet. Mange unge politikere i Kenya gør bl.a. takket være vores projekt en ihærdig indsats for fokusere på holdninger og løsninger formfor, hvor folk kommer fra. Det har også vist sig under primærvalgene forud for valget i august 2017. CMD sætter pris på, at samarbejde direkte med et politisk parti, som kan inspirerede politiske partier i Kenya.

Eksempel: Alternativet

1. I Nepal samarbejder Alternativet med et nystiftet parti i et videndelingsprojekt med fokus på kommunikation og formidling. Demokratiske grundpiller som gennemsigtighed, inklusion og medskabelse er forudsætninger for et levende demokrati, og er grundpiller i Alternativets arbejde. Derfor støtter Alternativet partiet Nepal med at formidle disse værdier på alsidige måder med afsæt i Alternativets egne erfaringer med at stifte et nyt parti og kommunikere til og med folket.

Eksempel: SF

1. Siden 2011 har SF's partnerskab med socialistpartiet MAS i Bolivia påvirket hvordan konflikter håndteres internt i partiet og udadtil i samfundet. SF budt ind med erfaringer for hvordan demokratisk_e organer og et uddannet konflikt-team kan forbedre det politiske klima. Et team med 26 konflikt-facilitatorer er uddannet til at mægle og håndtere konflikter i partiet og til selv at træne i lokalsamfundene så konflikter i fremtiden kan håndteres bedre af flere. Mere end 700 partiledere og over 50 parlamentsmedlemmer har deltaget i træning, hvor de har lært konkrete redskaber til at gå konstruktivt til konflikter, blandt andet lært at lytte.

Eksempel Enhedslisten

Eksempel Radikale

Eksempel Liberal Alliance